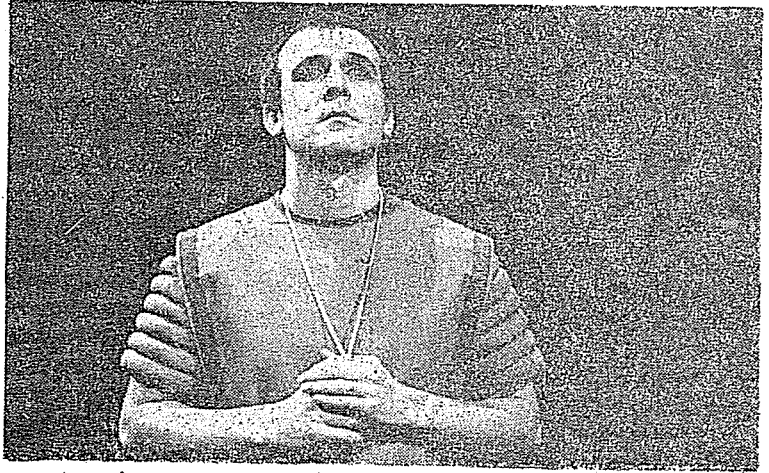

Sahne

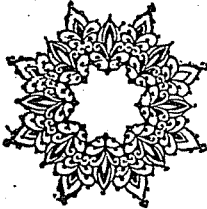
Seyredilmeğe değer bir piyes :

"BÜYÜK OTMARLAR"

Hilmi KURTULUŞ

Yazan : M. Necati Sepetçioğlu
Yöneten : Kemal Bekir
Müzik : Mehmet Abut
Dekor : Gönül Ataman
Oynayanlar : Samiye Hün, Doğan Bavli, Tijen Par, Sait Ergenç, Ertuğrul Bilda, Dinçer Çekmez, Şakir Arseven, Doğan Sevsevil Özkan Gürol, Özdemir Han, Aysin Atav...

Büyük Otmarlar, üzerinde durulmağa değer bir çok tarafları var. Fakat bunların içinde en önemli tarafı insâni sevgi unsuru ile buna bağlı problemler teşkil ediyor. Eserdeki bu sevgi unsurunun en belirli vasfı ise, onun hayattan tecrid edilmiş fikirler halinde olmamasıdır. Yâni, doğrudan doğruya yaşanılan hayat içinde bulunmasıdır. Nası yaşadığımız hayatta beşerilik kazandıran bilhassa sevgi ise, (Büyük Otmarlar) a da asıl değeri kazandıran bu sevgi unsurudur.

Denebilirki, eserin gerek bütününe ait vak'ayı, gerekse şahısların davranışlarının hareketlerini tâyin eden ve meydana getiren var veya yok oluş halinde sevgi unsurudur. Şahıslar ya sevgiden mahrum kâhşlarına, ya duydukları sevgi ihtiyacına veyahut da uzun bir iç mücadelesinden sonra gerçek sevgi iradesine erişmiş bulunmalarına göre duyuyor, düşünüyor ve hareket ediyorlar.

Meselâ bütün bir (Asurya) ülkesini oyuncak gibi elinde kullanan Ana Kraliçe Otmar, bütün ömrü boyunca, yaşadığı şatafatlı hayata rağmen gerçek sevgiyi bulamamış ve tanımamıştır. Oğlu Otmar ise, annesi tarafından uzun müddet aynı şatafatlı, parlak, fakat sathi ve sevgiden mahrum bir hayata zorlandıktan sonra nihayet kendisini bu zorlamalardan kurtarabilmiş ve annesinin temsil ettiği hayat görüşü ve ölçüsünün dışında gerçek sevgiye ulaşabilmiştir.

A nlaşılabacağı gibi, M. Necati Sepetçioğlu'nun (Büyük Otmarlar)'unda sevgi unsurunun, inanmanın, varlığı ve ya yokiğu ile, sebep olduğu olaylar bir aile gerçeği içinde ve onun belli başlı şahısları arasında geçmektedir. Bu olaylarda trajidilerin büyüklüğü ve nadirliği yoktur. Eserde bu tarz da yer almamıştır. (Büyük Otmarlar) da olaylar, hayatta her zaman rastlayabildiğimiz tarzdaki olayların birer misali'dir. Yani, (Büyük Otmarlar) da bizzat hayatın kendi büyüklüğü vardır.

Necati Sepetçioğlu'nun bir oya gibi işlediği, iki buçuk saatlik bu eserde denilebilir ki, yüzyıllar öncesi nesille, çağın nesli'nde temsil edilmektedir. Yüzyıllar öncesi nesillerin inandıkları ve inanamadıkları şeylerin, bugünkü nesiller içinde aynı olduğu gerçeğinde ortaya çıkmaktadır.

Bu bakımdan eserde, mâzi ile hâl arasında bir paralellik vardır. Ayrıca eserdeki olayların ceryan tarzı ile, sevgi unsuru, bir ailenin çevresin aşılıyor, beşerî bir genişlik kazanıyor. Böylece oyun içinde kendi dimağımızda yol alan düşünceler de şöyle bir noktaya varıyor: İlim, fikir, sanat gibi her çeşit kabiliyetin yeşerip gelişmesi için gerekli şart ve imkânlarla sahip olmayan cemiyetler birer kireçli bahçe gibidirler. Eğer bir cemiyet böyle kişisel bir bahçe haline gelmişse onun asıl sebebi (Sevgisini kaybeden) bir şehir haline gelmesindedir.

Şüphesiz, bu düşünceler doğrudan doğruya söz halinde piyeste yoktur. Bu fikirleri piyesten biz çıkarıyoruz. Öyle ise burada bir soru üzerinde durmamız lazım. Hayat ile fikirden hangisi daha büyüktür? Bu soruya cevap vermek her zaman kolay değildir. Fakat burada meseleyi basitleştirerek şöyle diye biliriz: Bütün büyüklük ve güzellikler hayatın içindedir. Yani hayat hem güzel, hem de değerlidir. Yanlız hayatı güzel yapan tek şeyde ilâhi sevgidir, Allah sevgisi'dir.

A llah sevgisi, yapıcı, yükseltici ve kurtarıcıdır. Bizi, kurtaracak ve yükseltecek iradeye sahip kılar. Ama gerçek Allah sevgisi, herşeyden öteye bizi, fenahıktan kurtarır. İşte, (Büyük Otmarlar) da bu sevgiyi en iyi temsil eden Otmar'dır.

İnsan ancak gerçek ilâhi sevgiye ve ondan yükselen iradeye ulaştığı zaman başkalarını kurtaracak kudrete erişmiş olabilir. İnsan ancak böyle bir sevgi ile baktığı zaman, etrafını saran karanlıklar dağılabilir. En karanlık kalpler dahi, bir hâle gibi kuşatıcı olur. Oyunun son perdesinde, Otmar'ın inanmanın ve sevmenin büyüklüğü içinde seve seve ölüme gitmesi gibi...

Mevsimin en mükemmel, en hacimli ve en olağanüstü bir oyunu olan (Büyük Otmarlar)'ı sahneyeleyen Kemal Bekir, iyi bir rejî çalışması yapmış. Ayrıca, oyunun mânasına varabilmek için aşırılığı ya da bize yabancı trükler, mizansen numaralarının gerekli olmadığını da bu oyunda görüyoruz...

Ana Otmar'da Samiye Hün ve Otmar'da Doğan Bavlî, bu iki sanatçı pırl pırl bir oyun çıkarıyorlar. Baş bilgide Necmi Oy, son senelerde seyredeemediğim mükemmellikte bir kompozisyon veriyor. Diğer sanatçıların hepsi istenileni pek alâ vermesini biliyorlar. Oyunda tek aksayan sanatçı, Şakir Arseven'dir.

Anlamadığımız tek şey, bu dörtbaşı mâmur oyunun, bu tip piyesler için elverişsiz (Harbiye) tiyatrosunda başlatılması ve sonra bu da yetmiyormuş gibi, oyunun (Zeytinburnu)'na acele alınması...

(Büyük Otmarlar)'ın, öğretici ve eğitici vasfı okadar yüksekki, bütün tiyatro severlerin bu oyunu görmeleri gerekirken, bu tip'te bir oyunun alel acele (Zeytinburnu) bölümüne aktarılması haliyle bizlere bir takım istihfamlar yaratmaktadır...

Film Hikâyesi Yarışması

EHF Film Şirketi ile «İSLÂM MEDENİYETİ» nin müştereken tertipledeği «En güzel film hikâyesi» müsabakası için ayrılan müddet bitmiş olup, 1 Nisan tarihine kadar gelen bütün hikâyeler tasnife tâbi tutulmaktadır.

Jürinin birinci, ikinci ve üçüncü olarak tâyin edeceği yazılar bilâhare mecmuamızda neşredilecektir.

Bütün müsabık arkadaşlara duyurulur.